

DERİ VE DERİ MAMULLERİ SEKTÖRÜ

2011 KASIM

AYLIK İHRACAT BİLGİ NOTU

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE VE MEVZUAT ŞUBESİ

Aralık 2011

2011 YILI KASIM AYI

TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI DEĞERLENDİRMESİ

2011 yılı Ocak-Kasım döneminde, Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı % 15,3 artışla 1 milyar 317 milyon dolara yükselmiştir. Aylık bazda ise, deri ve deri ürünleri ihracatı Kasım ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 7,4 azalarak 101,3 milyon dolara gerilemiştir.

2011 yılı Ocak-Kasım döneminde, Türkiye genel ihracatı ise % 19,7 oranında artarak 122,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının toplam ihracat içindeki payı ise bu dönemde değişmeyerek % 1,1 olarak kaydedilmiş bulunmaktadır.

Türkiye'nin Genel İhracatında Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Payı						
Birim:1000\$	2009	2010	10/09 Değişim %	2010 Ocak-Kasım	2011 Ocak-Kasım	11/10 Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	102.142.613	113.685.989	11,3	102.060.667	122.155.702	19,7
Deri ve Deri Mamülleri İhracatı	1.076.640	1.272.305	18,2	1.142.331	1.316.702	15,3
Deri ve Deri Mamülleri İhracatının Genel İhracat İçindeki Payı %	1,1	1,1		1,1	1,1	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2011 yılının Ocak-Kasım döneminde % 4,1 düşüşle 281 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Rusya'nın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise bu dönemde % 21,3'e gerilemiştir.

İkinci büyük pazar İtalya'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 41,1 artışla 128,7 milyon dolara ulaşmıştır. İtalya'nın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı % 9,8 olarak kaydedilmiştir.

Almanya'ya yapılan ihracat, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 23,8 oranında artarak 117 milyon dolara yükselmiştir. Almanya'nın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 8,9 olmuştur.

Fransa'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 16,7 artışla 82,3 milyon dolara

yükselmiştir. Fransa'nın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 6,3 olmuştur.

2011 yılında toparlanarak kriz öncesi performansını yakalayan İngiltere'ye yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, bu dönemde % 42,2 artışla 60,4 milyon dolar olmuştur. İngiltere'nin deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı sözkonusu dönemde % 4,6 olarak kaydedilmiştir.

Irak'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde 2010 yılının aynı dönemine kıyasla % 34,5 artışla 57,8 milyon dolara yükselmiştir. Irak'ın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 4,4 olmuştur.

Ukrayna'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde 2010 yılının aynı dönemine göre % 24,2 artışla 42,4 milyon dolara yükselmiştir. Ukrayna'nın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 3,2 olmuştur.

Hong Kong'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, Ocak-Kasım döneminde % 61,2 artışla 42 milyon dolara çıkmıştır. Hong Kong'un deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 3,2 olmuştur.

Çin Halk Cumhuriyeti'ne yapılan ihracat, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 92 artışla 40,6 milyon dolara yükselmiştir. Çin'in deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 3,1 olmuştur.

Kazakistan'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, sözkonusu dönemde % 29,5 azalarak 36,6 milyon dolara gerilemiştir. Kazakistan'ın deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 2,8 olmuştur.

 EN ÇOK DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER									
		2010 KASIM 1000 \$	2011 KASIM 1000 \$	DEĞİŞİM %	2010 OCAK - KASIM 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2011 OCAK - KASIM 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1	RUSYA FEDERASYONU	21.864	24.288	11,1	292.940	25,6	281.013	27,3	-4,1
2	İTALYA	8.473	9.049	6,8	91.239	8,0	128.721	9,8	41,1
3	ALMANYA	10.062	9.079	-9,8	94.536	8,3	117.029	8,9	23,8
4	FRANSA	6.067	5.506	-9,2	70.525	6,2	82.322	6,3	16,7
5	İNGİLTERE	5.414	5.144	-5,0	42.494	3,7	60.416	4,6	42,2
6	İRAK	4.738	3.631	-23,4	42.965	3,8	57.805	4,4	34,5
7	UKRAYNA	4.585	3.836	-16,3	34.127	3,0	42.392	3,2	24,2
8	HONG KONG	2.536	3.006	18,5	26.075	2,3	42.027	3,2	61,2
9	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	2.415	2.982	23,5	21.132	1,8	40.564	3,1	92,0
10	KAZAKİSTAN	9.683	1.780	-81,6	51.883	4,5	36.596	2,8	-29,5
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		75.837	68.302	-9,9	767.916	67,2	888.884	67,5	15,8
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		109.338	101.282	-7,4	1.142.331	100,0	1.316.702	100,0	15,3

Ülke Grupları Bazında Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri ürünleri ihracatımızın % 42,9'luk payıyla en önemli pazarı olan AB-27 ülke grubuna yapılan ihracat, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde % 22,8 artışla 564,5 milyon dolar olmuştur.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer önemli pazarımız olan eski Doğu Bloğu ülke grubuna yapılan ihracat, bu dönemde % 1,6 oranında azalarak 364,5 milyon dolara gerilemiştir. Bu ülke grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 27,7 olmuştur.

Ülke grupları açısından en yüksek oranlı artış ise Asya ve Okyanusya ülke grubuna yapılan ihracatta yaşanmış olup, bu ülke grubuna yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde % 67,1 artışla 111,5 milyon dolara yükselirken, söz konusu ülke grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı da % 8,5 olarak kaydedilmiş bulunmaktadır.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı								
	2010 Kasım 1000\$	2011 Kasım 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %	2010 Ocak-Kasım 1000\$	2011 Ocak-Kasım 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %
AB Ülkeleri (27) Toplamı	42.504	39.937	-6,0	39,4	459.618	564.487	22,8	42,9
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan, B. Rusya vb)	30.885	31.919	3,3	31,5	370.332	364.527	-1,6	27,7
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (Irak, S. Arabistan, İsrail, BAE vb)	9.115	8.356	-8,3	8,3	100.195	119.620	19,4	9,1
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Çin, Hong Kong, Japonya, G. Kore vb.)	7.200	8.003	11,2	7,9	66.710	111.499	67,1	8,5
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan, vb)	11.117	3.851	-65,4	3,8	71.756	66.798	-6,9	5,1
Afrika Ülkeleri Toplamı (Fas, Mısır, Libya, Tunus vb)	3.239	2.388	-26,3	2,4	23.988	31.346	30,7	2,4
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	2.571	4.203	63,5	4,1	23.109	28.570	23,6	2,2
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	1.697	2.179	28,4	2,2	18.169	20.801	14,5	1,6
Serbest Bölgeler Toplamı	1.024	373	-63,6	0,4	7.025	7.371	4,9	0,6
Toplam Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı	109.338	101.282	-7,4	100,0	1.142.331	1.316.702	15,3	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

Ham deri ürün grubundan 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde 121 bin dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre ihracat % 78,3 oranında azalmıştır.

Ham kürk grubu ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde 15 bin dolar olarak gerçekleşerek bir önceki yılın aynı dönemine göre % 93,5 azalmış bulunmaktadır.

Ham deri ve ham kürk ürün grupları toplamında 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde 136 bin dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre ihracat % 82,7 oranında azalmıştır.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ürün grubundan 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde 129,7 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 21,1 seviyesindedir. Bu ürün grubunun toplam deri ihracatındaki payı % 9,9 olarak kaydedilmiştir.

İşlenmiş kürk grubu ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde % 51,4 oranında artışla 90,1 milyon dolara yükselmiş, bu ürün grubunun toplam deri ve deri mamulleri ihracatında payı ise % 6,8 olarak kaydedilmiştir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grupları toplamında 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde 219,8 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 31,9 seviyesindedir. Bu ürün grupları toplamının deri ihracatındaki payı % 16,7 olarak kaydedilmiştir.

Deri giyim ürün grubundan gerçekleştirilen ihracat, 2011 yılının Ocak-Kasım döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 1,7 azalarak 208,8 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Deri giyim ürün grubunun toplam deri ihracatındaki payı ise % 15,9 olarak kaydedilmiştir.

Kürk giyim eşyası grubundan 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde 248,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, bu sonuçla 2010 yılının aynı dönemine göre % 15,2 oranında ihracat artışı meydana gelmiştir. Kürk giyim ürün grubunun toplam deri ihracatındaki payı % 18,9 olarak hesaplanmaktadır.

Deri giyim ve kürk giyim ürün grubundan gerçekleştirilen toplam deri konfeksiyon ihracatı ise, 2011 yılının Ocak-Kasım döneminde, geçen yıla göre % 6,8 oranında artarak 457,6 milyon dolara yükselmiştir. Deri giyim ve kürk giyim ürün gruplarının toplam deri ihracatındaki payı ise % 34,8'dir.

Saraciye ürün grubundan 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde 211,4 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 30,3 seviyesindedir. Bu ürün grubunun toplam deri ihracatındaki payı % 16,1 olarak gerçekleşmiştir.

Ayakkabı ve ayakkabı aksamı ürünlerinde, 2011 yılının Ocak-Kasım döneminde 417,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, bir önceki yıla göre % 11,4 oranında artış kaydedilmiştir. Ayakkabı ürün grubunun toplam deri ihracatındaki payı % 31,7 düzeyindedir.

2011 KASIM AYI DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)									
DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2010 KASIM	2011 KASIM	11/10 Değişim	2010 OCAK-KASIM	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2011 OCAK-KASIM	TOPLAM DERİ'DE % PAY	11/10 Değişim
4101-4103	HAM DERİ	26	4	-84,6%	557	0,0	121	0,0	-78,3%
4301	HAM KÜRK	11	0	0,0%	230	0,0	15	0,0	-93,5%
	HAM DERİ + HAM KÜRK TOPLAMI	37	4	-89,2%	787	0,1	136	0,0	-82,7%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ	11.348	10.879	-4,1%	107.128	9,4	129.728	9,9	21,1%
4302	İŞLENMİŞ KÜRK	7.419	8.266	11,4%	59.470	5,2	90.066	6,8	51,4%
	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	18.767	19.145	2,0%	166.598	14,6	219.794	16,7	31,9%
4203.10	DERİ GİYİM	19.663	16.142	-17,9%	212.405	18,6	208.757	15,9	-1,7%
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI	23.718	19.578	-17,5%	215.979	18,9	248.824	18,9	15,2%
	DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM TOPLAMI	43.381	35.720	-17,7%	428.384	37,5	457.581	34,8	6,8%
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204-4206	SARACIYE TOPLAMI	17.998	20.540	14,1%	162.205	14,2	211.430	16,1	30,3%
64	AYAKKABI TOPLAMI	28.297	24.764	-12,5%	374.635	32,8	417.258	31,7	11,4%
	GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI	109.338	101.282	-7,4%	1.142.331	100,0	1.316.702	100,0	15,3%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Belli Başlı Pazarlarda Ürün Grupları Bazında Gelişmeler

1- Ham Deri ve Ham Kürk Grubu

2011 yılı Ocak-Kasım döneminde G. Afrika'ya 42 bin, Bulgaristan'a 25 bin, Azerbaycan'a 17 bin, Sırbistan'a 12 bin ve Rusya'ya 9 bin dolar değerinde ham deri ihracatı gerçekleştirilmiştir.

EN FAZLA HAM DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4101-4103)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2010 OCAK-KASIM	2011 OCAK-KASIM	DEĞİŞİM %	PAY %
GÜNEY AFRİKA CUMHURİ	0	42	100,0%	34,8%
BULGARİSTAN	57	25	-55,7%	20,9%
AZERBAYCAN	0	17	100,0%	13,8%
SIRBİSTAN	4	12	222,3%	9,9%
RUSYA FEDERASYONU	99	9	-91,0%	7,4%
MENEMEN DERİ SR.BLG.	0	8	100,0%	6,2%
GURCİSTAN	11	3	0,0%	2,8%
POLONYA	0	1	0,0%	0,5%
ÇİN HALK CUMH.	263	0		0,0%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ İHRACATI	557	121	-78,3%	100,0%

Ham kürk ürün grubundan ihracat yapılan ülkeler olan Avustralya ve Endonezya'ya 2011 Ocak-Kasım döneminde 5'er bin dolarlık ihracat yapılmıştır.

HAM KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2010 OCAK-KASIM	2011 OCAK-KASIM	DEĞİŞİM %	PAY %
AVUSTRALYA	0	5	100,0%	31,8%
ENDONEZYA	57	5	-91,3%	34,3%
KKTC	0	3	0,0%	20,6%
SIRBİSTAN	0	1	0,0%	9,2%
IRAK	1	1	41,6%	8,6%
KAZAKİSTAN	0	0	-10,7%	2,2%
UKRAYNA	0	0	0,0%	0,3%
ALMANYA	154	0	-100,0%	0,0%
SENEGAL	11	0	-100,0%	0,0%
TÜRKİYE TOPLAM HAM KÜRK İHRACATI	230	15	-93,7%	100,0%

2011 yılının Ocak-Kasım döneminde Türkiye'den en fazla ham deri ve ham kürk ihraç edilen ülke G. Afrika'dır. G .Afrika'ya 42 bin dolarlık ham deri ve kürk ihraç edilmiştir. Bulgaristan'a ise bu dönemde 25 bin dolar değerinde ham deri ve ham kürk ihraç edilmiştir.

Aynı dönemde Azerbaycan'a 17 bin dolar, Sırbistan'a 13 bin dolar, Rusya'ya ise 9 bin değerinde ham deri ve ham kürk ihraç edilmiştir.

EN FAZLA HAM DERİ ve KURK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTİP 4101-4103 , 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2010	2011	DEĞİŞİM %	PAY %
OCAK-KASIM	OCAK-KASIM			
GÜNEY AFRIKA CUMHURİ	0	42	100,0%	30,9%
BULGARİSTAN	57	25	-55,7%	18,6%
AZERBAYCAN	0	17	100,0%	12,3%
SİRBİSTAN	4	13	258,6%	9,8%
RUSYA	99	9	-91,0%	6,6%
MENEMEN DERİ SR.BLG.	0	8	100,0%	5,9%
ENDONEZYA	57	5	-91,3%	3,7%
AVUSTRALYA	0	5	0,0%	3,7%
GÜRCİSTAN	0	3	0,0%	2,5%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ ve KURK İHRACATI	787	136	-82,7%	100,0%

2- Yarı İşlenmiş / Bitmiş Deri ve İşlenmiş Kürk Grubu

Çin'e yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 70,2 artışla 28,5 milyon dolara çıkmıştır. Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı bu dönemde % 22 olmuştur.

Hong Kong'a yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 21,2 artışla 21,7 milyon dolara yükselmiştir. Hong Kong'un yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 16,7 seviyesindedir.

Ukrayna'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, aynı dönemde geçen yılın aynı dönemine göre % 55,2 artışla 11,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Ukrayna'nın yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı ise % 8,8 olmuştur.

Fransa'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, sözkonusu dönemde geçen yılın aynı dönemine göre % 12,3 artışla 9,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Fransa'nın yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 7,5 olmuştur.

EN FAZLA YARI İŞLENMİŞ VE BITMİŞ DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 4104-4115)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2010	2011	DEĞİŞİM %	PAY %
	OCAK-KASIM	OCAK-KASIM		
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	16.739	28.483	70,2%	22,0%
HONG KONG	17.877	21.668	21,2%	16,7%
UKRAYNA	7.349	11.404	55,2%	8,8%
FRANSA	8.627	9.689	12,3%	7,5%
RUSYA FEDERASYONU	5.662	7.592	34,1%	5,9%
ALMANYA	4.667	5.645	21,0%	4,4%
İTALYA	4.790	4.796	0,1%	3,7%
BEYAZ RUSYA	7.639	4.270	-44,1%	3,3%
ABD	2.277	3.222	41,5%	2,5%
BULGARİSTAN	3.338	3.173	-4,9%	2,4%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. VE BITMİŞ				
DERİ İHRACATI	107.128	129.728	21,1%	100,0%

En fazla işlenmiş kürk ihraç edilen ülke olan İtalya'ya yapılan işlenmiş kürk ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde %123,3 artışla 15,5 milyon dolar olmuştur. İtalya'nın işlenmiş kürk ihracatındaki payı % 17,3 seviyesindedir.

Rusya'ya yapılan işlenmiş kürk ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde bir önceki yılın eş dönemine kıyasla % 38,5 düşüşle 13,8 milyon dolara gerilemiştir. Rusya'nın işlenmiş kürk ihracatındaki payı % 15,3 düzeyindedir.

Hong Kong'a yapılan işlenmiş kürk ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde % 179,4 artışla 13,3 milyon dolar olmuştur. Hong Kong'un işlenmiş kürk ihracatındaki payı % 14,7 seviyesindedir.

Ukrayna'ya yapılan işlenmiş kürk ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde % 43,9 artışla 7,8 milyon dolara yükselirken, sözkonusu ülkenin işlenmiş kürk ihracatındaki payı ise % 8,6 seviyesine yükselmiştir.

EN FAZLA İŞLENMİŞ KURK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 4302)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2010	2011	DEĞİŞİM %	PAY %
	OCAK-KASIM	OCAK-KASIM		
İTALYA	6.963	15.547	123,3%	17,3%
RUSYA FEDERASYONU	22.476	13.816	-38,5%	15,3%
HONG KONG	4.751	13.276	179,4%	14,7%
UKRAYNA	5.412	7.786	43,9%	8,6%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.330	6.780	409,9%	7,5%
ALMANYA	3.841	5.637	46,7%	6,3%
GÜNEY KORE	1.220	3.766	208,7%	4,2%
FRANSA	1.483	3.747	152,6%	4,2%
KAZAKİSTAN	4.612	3.102	-32,7%	3,4%
İSPANYA	1.690	3.057	80,8%	3,4%
TÜRKİYE TOPLAM İŞLENMİŞ KURK				
İHRACATI	59.470	90.066	51,4%	100,0%

Türkiye'den Çin'e yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatı, 2011 Ocak-Kasım döneminde, geçen yıla göre % 95,2 artışla 35,3 milyon dolara yükselmiştir. Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatındaki payı % 16 seviyesindedir.

Hong Kong'a yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde, 2010 yılının eş dönemine kıyasla % 54,4 artışla 34,9 milyon dolara yükselmiştir. Hong Kong'un yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatındaki payı % 15,9'dur.

Rusya'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 23,9 düşüşle 21,4 milyon dolara gerilemiştir. Rusya'nın yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatındaki payı % 9,7 seviyesindedir.

İtalya'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 73,1 artışla 20,3 milyon dolara çıkmıştır. İtalya'nın yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk toplam ihracatındaki payı % 9,3 seviyesindedir.

EN FAZLA YARI İŞL. VE BITMİŞ DERİ VE İŞL. KURK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2010 OCAK-KASIM	2011 OCAK-KASIM	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	18.068	35.264	95,2%	16,0%
HONG KONG	22.628	34.943	54,4%	15,9%
RUSYA FEDERASYONU	28.138	21.408	-23,9%	9,7%
İTALYA	11.753	20.343	73,1%	9,3%
UKRAYNA	12.761	19.190	50,4%	8,7%
FRANSA	10.110	13.437	32,9%	6,1%
ALMANYA	8.508	11.282	32,6%	5,1%
GÜNEY KORE	3.944	6.751	71,2%	3,1%
BEYAZ RUSYA	8.580	5.071	-40,9%	2,3%
KAZAKİSTAN	6.723	4.546	-32,4%	2,1%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. VE BITMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI	166.597	219.795	31,9%	100,0%

3- Deri Giyim ve Kürk Giyim Grubu

Deri giyim ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya 2011 yılının Ocak-Kasım döneminde % 15,6 düşüşle 37,9 milyon dolar değerinde deri giyim ürünü ihraç edilmiştir. Rusya'nın deri giyim ihracatındaki payı % 18,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Türkiye'den en fazla deri giyim ihraç edilen 2. pazar Almanya'ya yapılan ihracat, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 12,4 artarak 36,2 milyon dolara yükselmiştir. Almanya'nın deri giyim ihracatındaki payı % 17,3'tür.

Üçüncü sırada bulunan Fransa'ya yapılan deri giyim ihracatı, bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 8,8 artışla 30,3 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Fransa'nın deri giyim ihracatındaki payı % 14,5'tir.

İtalya'ya yapılan deri giyim ihracatı, bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 8,3 düşüşle 18,7 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. İtalya'nın deri giyim ihracatındaki payı % 8,9'dur.

EN FAZLA DERİ GIYIM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4203.10)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2010 OCAK-KASIM	2011 OCAK-KASIM	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	44.963	37.927	-15,6%	18,2%
ALMANYA	32.198	36.197	12,4%	17,3%
FRANSA	27.855	30.318	8,8%	14,5%
İTALYA	20.363	18.665	-8,3%	8,9%
İSPANYA	15.621	14.258	-8,7%	6,8%
AVUSTURYA	4.578	6.823	49,0%	3,3%
KAZAKİSTAN	10.252	6.642	-35,2%	3,2%
HOLLANDA	4.719	5.948	26,0%	2,8%
UKRAYNA	2.301	4.773	107,5%	2,3%
ABD	4.703	4.314	-8,3%	2,1%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ GIYIM İHRACATI	212.405	208.757	-1,7%	100,0%

Kürk giyim ihracatının geleneksel en büyük pazarı Rusya'ya bu dönemde % 3,2 artışla 116,9 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Rusya'nın kürk giyim ihracatındaki payı % 47 seviyesindedir.

Kürk giyim ihracatımızın ikinci büyük pazarı konumundaki Almanya'ya yapılan ihracat, 2011 yılının Ocak-Kasım döneminde % 75,3 artışla 25,6 milyon dolara yükselmiştir. Almanya'nın kürk giyim ihracatındaki payı % 10,3 seviyesindedir.

Kürk giyim ihracatımızın bu dönemde yükselen pazarlarından olan Fransa'ya yapılan ihracat, 2011 yılının Ocak-Kasım döneminde % 88,3 artışla 19,7 milyon dolara çıkmıştır. Fransa'nın kürk giyim ihracatındaki payı % 7,9 düzeyindedir.

Kürk giyim ihracatımızın diğer yükselen pazarı olan Kazakistan'a yapılan ihracat ise, 2011 yılının Ocak-Kasım döneminde % 38,7 düşüşle 16,2 milyon dolara gerilemiştir. Kazakistan'ın kürk giyim ihracatındaki payı % 6,5 düzeyindedir.

EN FAZLA KURK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2010 OCAK-KASIM	2011 OCAK-KASIM	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	113.306	116.930	3,2%	47,0%
ALMANYA	14.585	25.562	75,3%	10,3%
FRANSA	10.486	19.741	88,3%	7,9%
KAZAKİSTAN	26.373	16.168	-38,7%	6,5%
İTALYA	4.265	15.147	255,1%	6,1%
UKRAYNA	14.875	11.711	-21,3%	4,7%
İNGİLTERE	3.986	7.139	79,1%	2,9%
ABD	4.807	5.847	21,6%	2,3%
AVUSTURYA	737	3.273	344,3%	1,3%
İSPANYA	2.241	2.785	24,2%	1,1%
TÜRKİYE TOPLAM KURK KONFEKSİYON İHRACATI	215.979	248.824	15,2%	100,0%

Deri giyim ve kürk giyim toplam ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2011 yılının Ocak-Kasım döneminde % 2,2 düşüşle 154,9 milyon dolara gerilemiştir. Rusya'nın deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı % 33,8 seviyesindedir.

Almanya'ya yapılan deri giyim ve kürk giyim toplam ihracatı, 2011 yılının Ocak-Kasım döneminde % 32 artışla 61,8 milyon dolara yükselmiştir. Almanya'nın deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı % 13,5 seviyesindedir.

Fransa'ya yapılan deri giyim ve kürk giyim toplam ihracatı, 2011 yılının Ocak-Kasım döneminde % 30,6 artışla 50,1 milyon dolara yükselmiştir. Bu artışla, Fransa'nın deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı % 10,9'a yükselmiştir.

Deri giyim ve kürk giyim toplam ihracatımız açısından 4. önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat ise, 2011 yılının Ocak-Kasım döneminde % 37,3 artışla 33,8 milyon dolara yükselmiştir. İtalya'nın deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı % 7,4 seviyesindedir.

EN FAZLA DERİ ve KURK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4203.10, 4303-4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2010 OCAK-KASIM	2011 OCAK-KASIM	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	158.269	154.857	-2,2%	33,8%
ALMANYA	46.782	61.759	32,0%	13,5%
FRANSA	38.342	50.059	30,6%	10,9%
İTALYA	24.629	33.812	37,3%	7,4%
KAZAKİSTAN	36.625	22.810	-37,7%	5,0%
İSPANYA	17.862	17.042	-4,6%	3,7%
UKRAYNA	17.176	16.484	-4,0%	3,6%
İNGİLTERE	13.273	11.135	-16,1%	2,4%
ABD	9.509	10.161	6,9%	2,2%
AVUSTURYA	5.315	10.096	90,0%	2,2%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ ve KURK KONFEKSİYON İHRACATI	428.384	457.580	6,8%	100,0%

4- Saraciye Ürün Grubu

Saraciye ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2011 yılının Ocak-Kasım döneminde % 39,3 artışla 64,2 milyon dolara yükselmiştir. İtalya'nın saraciye ihracatındaki payı % 30,4 seviyesindedir.

Geleneksel pazarlarımızdan İngiltere'ye yapılan saraciye ürünleri ihracatı, sözkonusu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 112,3 artarak 34,8 milyon dolar olarak kayda alınmıştır. İngiltere'nin saraciye ihracatındaki payı % 16,5 seviyesindedir.

Üçüncü sırada olan Almanya'ya yapılan saraciye ürünleri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 7,4 artışla 22,8 milyon dolara yükselmiştir. Almanya'nın saraciye ihracatındaki payı % 10,8 seviyesindedir.

Rusya'ya yapılan saraciye ürünleri ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 83,8 artışla 13,4 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın saraciye ihracatındaki payı % 6,4'tür.

EN FAZLA SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4201-4202-4203.21-4203.29-4203.30-4203.40-4204-4206)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2010 OCAK-KASIM	2011 OCAK-KASIM	DEĞİŞİM %	PAY %
İTALYA	46.105	64.234	39,3%	30,4%
İNGİLTERE	16.413	34.844	112,3%	16,5%
ALMANYA	21.199	22.770	7,4%	10,8%
RUSYA FEDERASYONU	7.310	13.437	83,8%	6,4%
DANİMARKA	7.620	10.166	33,4%	4,8%
FRANSA	7.077	8.277	17,0%	3,9%
İSPANYA	6.762	5.198	-23,1%	2,5%
ABD	4.624	5.139	11,2%	2,4%
HOLLANDA	2.807	3.314	18,1%	1,6%
ROMANYA	5.205	3.107	-40,3%	1,5%
TÜRKİYE TOPLAM SARACİYE İHRACATI	162.205	211.430	30,3%	100,0%

5- Ayakkabı Ürün Grubu

Ayakkabı ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya 2011 yılının Ocak-Kasım döneminde % 7,9 düşüşle 91,2 milyon dolarlık ayakkabı ihracatı yapılmıştır. Rusya'nın ayakkabı ihracatındaki payı % 21,9 seviyesindedir.

İkinci büyük pazar Irak'a yapılan ayakkabı ihracatı, 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde geçen yıla göre % 33,7 artışla 54,2 milyon dolara çıkmıştır. Irak'ın ayakkabı ihracatındaki payı % 13 seviyesine yükselmiştir.

Suudi Arabistan'a yapılan ayakkabı ihracatı 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 12,4 artışla 27,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Suudi Arabistan'ın ayakkabı ihracatındaki payı % 6,6 seviyesindedir.

Ayakkabı ihracatı açısından 4. büyük pazar konumundaki Almanya'ya yapılan ayakkabı ihracatı 2011 yılı Ocak-Kasım döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 19,3 artışla 19,8 milyon dolar olarak kayda alınmıştır. Almanya'nın ayakkabı ihracatındaki payı % 4,7 seviyesindedir.

EN FAZLA AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 6401 -6406)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2010 OCAK-KASIM	2011 OCAK-KASIM	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	99.017	91.204	-7,9%	21,9%
IRAK	40.553	54.234	33,7%	13,0%
SUUDİ ARABİSTAN	24.372	27.394	12,4%	6,6%
ALMANYA	16.567	19.764	19,3%	4,7%
BULGARİSTAN	11.732	13.887	18,4%	3,3%
İNGİLTERE	11.592	11.723	1,1%	2,8%
FRANSA	14.888	10.449	-29,8%	2,5%
ROMANYA	10.695	10.253	-4,1%	2,5%
HOLLANDA	11.312	10.128	-10,5%	2,4%
İTALYA	8.669	10.067	16,1%	2,4%
TÜRKİYE TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	374.635	417.258	11,4%	100,0%

2011 YILI KASIM AYINDA SEKTÖRLERİMİZ AÇISINDAN ÖNEMLİ EKONOMİK GELİŞMELER

Kasım ayında sektörlerimizi etkileyen uluslararası olayların başında en önemli ihracat pazarımız olan Avrupa Birliği'nde yaşanan krize bağlı olarak risk algısının hızla artması ile şiddeti gittikçe artan krizin ihracat sektörlerimize olan etkileri yer almıştır.

AB ekonomisinde gündemden hiç düşmeyen Yunanistan borç krizi ve İtalya'nın da yüksek oranlı dış borçları nedeniyle krize girebileceği yönünde beklentiler, Euro Bölgesi finansal ve ekonomik istikrarının geleceği konusunda endişeleri günden güne artırmaktadır. Sözkonusu krizi çözmeye yönelik çabalar devam etmesine rağmen, somut bir çözüm modeli üzerinde henüz bir anlaşma sağlanamaması nedeniyle kriz algısı artmakta ve bu durum önümüzdeki dönem ihracat sektörlerimiz için ciddi risk oluşturmaktadır.

Euro Alanı'nda, krizin derinleşerek sistemin tümünü tehdit eder bir hal alması ekonomi yönetimlerini mevcut sorunların aşılması için daha kapsamlı önlemler almaya zorlamaktadır. Öte yandan, 9 Aralık tarihinde yapılacak olan AB Liderler zirvesi, sözkonusu krize yönelik tedbirler konusunda büyük önem taşıyarak, Almanya ve Fransa liderlerinin Euro Bölgesinin aşırı borçlu üyelerine yönelik sert tedbirler alınması ve yeni bir AB sözleşmesi imzalanması yönünde kendi aralarında anlaşığı ancak 9 Aralık zirvesinde bütün üyeler arasında bir uzlaşma sağlanmasının zor olacağı belirtilmektedir.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), Kasım ayında yayımlanmış olduğu Ekonomik Görünüm Raporu'nda, gerekli önlemlerin alınmaması halinde Euro Bölgesi'ndeki krizin dünya ekonomisinin tamamına yayılabileceğini dile getirilerek küresel ekonomiye ilişkin aşağı yönlü risklerin arttığı belirtilmiştir.

Türkiye ekonomisinde ise gündemin önemli konusu cari açık konusunda Eylül ayında geçen yıla göre % 35,5 artan ithalatın Ekim ayında yavaşlayarak artış oranının % 15,1'e gerilemesi ve Kasım ile Aralık aylarında da ithalatta yavaşlama beklenmesinin yanısıra Merkez Bankasının iç taleple ilgili aldığı tedbirlerin de sonuç vermeye başlamasıyla birlikte dış ticaret açığı ve cari açığın bir miktar gerilemesi beklenmektedir.

İhracat sektörlerimizi yakından ilgilendiren döviz kurlarıyla ilgili olarak, Kasım ayının ikinci yarısında Yunanistan ve İtalya ile ilgili olumsuz gelişmelerle birlikte yükselen Dolar ayın son haftasında tekrar düşerek, 1,82-1,83 TL bandına yerleşirken, Euro ise 2,50 TL bandının altına gerilemiştir. Öte yandan, euro/dolar paritesi ise 1,34 - 1,35 seviyelerinde bulunmaktadır.

Öte yandan, petrol fiyatları ise Aralık ayının ilk haftası itibariyle 100 dolar / varil seviyesini aşmış bulunmaktadır.

Diğer yandan, AB ve Euro Bölgesi ekonomilerinde olumsuz gelişmeler Ekim ayının ardından Kasım ayında da sözkonusu ülkelere ihracatımızı olumsuz etkilemiş bulunmaktadır.

BELLİ BAŞLI PAZAR ÜLKELERDEKİ EKONOMİK GELİŞMELER

Rusya

İhracat sektörlerimizin en önemli ihracat pazarlarından Rusya ekonomisi, 2011 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 3,7 büyürken, 3. çeyrek dönemde ise hızlanarak % 4,8 büyüme göstermiştir. Rus ekonomisinin 2011 yılının tamamında ise % 4-4,5 aralığında büyümesi öngörülmektedir.

Ülke genelinde işsizlik oranı Eylül ayında % 6,6'ya yükselirken, sanayi üretimi ise aynı dönemde geçen yılın aynı dönemine göre % 3,9 artış göstermiştir. Perakende satışlar ise yine Eylül ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 9,2 artmıştır.

Özellikle AB kaynaklı borç sorununun dünya ekonomisinde yeni bir krize doğru giderek diğer emtia fiyatlarıyla birlikte petrol fiyatlarında da düşüşe yol açması ihtimali, 2011 yılının son çeyrek dönemi ile 2012 yılının tamamında gelirlerinin büyük bölümü petrol ve doğalgaz ihracatına bağımlı olan Rusya ekonomisi için ciddi risk teşkil ederken, bu durum Rusya'yı en önemli hedef pazarlardan biri olarak belirleyen Türk ihracat sektörlerini de yakından ilgilendirmektedir.

Öte yandan, geçen ay 100 dolar/varil seviyesini geçen petrol fiyatları, Kasım ayının 3. haftasında Avrupa'nın borç krizine ilişkin endişelerin de etkisiyle 96 dolar/varil seviyesine gerilemesine rağmen, ayın son haftasına girildiğinde İran'a yeni yaptırımların açıklanmasını takiben 97 dolar/varil seviyesine yükseldi.

Almanya

İhracat sektörlerimizin en önemli pazarı olan Avrupa Birliği'nin en büyük ekonomisi Almanya'nın GSYH'sinin 2011 yılının 3. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,6 büyüdüğü açıklanmıştır. Bilindiği gibi Almanya yılın 2. çeyrek döneminde % 2,9 büyüme göstermişti.

Almanya'da sanayi üretiminde 2011 yılı Eylül ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 5,5 artış gerçekleşirken, bir önceki aya göre ise % 2,9 düşüş olmuştur.

Öte yandan, ülke çapında perakende satışlar Eylül ayında bir önceki aya göre % 0,4 artarken, bir önceki yılın aynı ayına göre ise % 0,2 artış göstermiştir.

Almanya'da işsizlik oranı Eylül ayında Ağustos ayına göre % 0,2 azalarak % 5,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

IMF'nin Eylül ayında açıkladığı yeni "Dünya Ekonomik Görünüm Raporu"nda ise, Alman ekonomisinin büyüme tahmini 2011 yılı için % 3,2'den % 2,7'ye, 2012 yılı için % 2'den % 1,3'e çekilerek önümüzdeki dönem için kötümser bir tablo çizilmiştir.

Yine güncel IMF verilerine göre, 2011 yılında Almanya genelinde özel tüketim harcamalarının % 0,5 artması, işsizlik oranının % 6 oranında gerçekleşmesi öngörülmektedir.

İtalya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve ihracat sektörlerimizin başlıca pazarlarından İtalya'nın GSYH'si 2011 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,8 büyümüş bulunmaktadır.

İtalya'da sanayi üretiminde geçen yılın aynı dönemine göre 2011 yılı Eylül ayında % 2,7 düşüş gerçekleşirken, bir önceki aya göre ise % 4,8 azalmıştır.

Ülke genelinde perakende satışlar, Ağustos ayında bir önceki aya göre % 0,2 düşerken, bir önceki yılın aynı ayına göre ise % 0,7 azalmıştır.

İtalya'da işsizlik oranı Eylül ayında Ağustos ayına göre % 0,2 artarak % 8,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

İngiltere

Avrupa Birliği'nin bir diğer önemli ekonomisi İngiltere'nin GSYH'si 2011 yılının 3. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,5 büyümüş bulunmaktadır.

Ülke genelinde perakende satışlar, Eylül ayında bir önceki aya göre % 1 artarken, bir önceki yılın aynı ayına göre ise % 1,5 artmıştır.

İngiltere sanayi üretiminde, 2011 yılı Eylül ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 0,6 düşüş gerçekleşirken, bir önceki aya göre ise değişmemiştir.

IMF verilerine göre ülke ekonomisinin 2011 yılında % 1,1 büyümesi beklenmektedir.

Fransa

Avrupa Birliği'nin büyük ekonomilerinden Fransa, 2011 yılının 3. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,6 büyümüş bulunmaktadır.

Sanayi üretiminde geçen yılın aynı dönemine göre 2011 yılı Eylül ayında % 2,3 artış gerçekleşirken, bir önceki aya göre % 1,9 azalmıştır.

Ülke genelinde perakende satışlar, Eylül ayında bir önceki aya göre % 0,6 azalırken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise % 2 artış göstermiştir.

Fransa'da işsizlik oranı Eylül ayında Ağustos ayına göre değişmeyerek % 9,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

IMF verilerine göre ülke ekonomisinin 2011 yılında % 1,7 büyümesi beklenmektedir.

ABD

IMF'nin Eylül ayında açıkladığı yeni "Dünya Ekonomik Görünüm Raporu"nda, ABD'ye ilişkin büyüme tahmini 2011 yılı için % 2,5'ten % 1,5'e, 2012 yılı içinse % 2,7'den % 1,8'e çekilmiş bulunmaktadır.

Öte yandan, ABD ekonomisi, 2011 yılı 2. çeyrek döneminde % 1,3 büyürken, 3. çeyrek dönemde ise % 2 büyüme kaydedilmiştir.

Ülke genelinde perakende satışlar 2011 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 7,9 yükselirken, aynı dönemde hazır giyim ve aksesuar ile ayakkabı perakende satışları ise geçen yıla göre % 5,6 artmış bulunmaktadır.

2011 yılının 3. çeyrek döneminde ülke genelinde özel tüketim harcamaları ise % 2,3 artış göstermiştir.

2011 yılı Ocak-Eylül verilerine göre ABD toplam mal ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre 171,4 milyar dolar artarak 1 trilyon 118 milyar dolar olarak gerçekleşirken, toplam mal ithalatı ise 238,4 milyar dolar artışla 1 trilyon 671 milyar dolara yükselmiştir. Bu verilere göre mal bazında ABD dış ticaret açığı bu dönemde 67,2 milyar dolar artarak 553,8 milyar dolara yükselmiştir.

Öte yandan, ülke ekonomisinin en önemli sorunlarından işsizlik 2011 yılı Kasım ayında % 8,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. İşsizlik oranı Ekim ayında % 9 seviyesindeydi. Böylelikle ABD'de işsizlik oranı 2009 yılının Mart ayından beri en düşük seviyesine gerilemiş bulunmaktadır.

IMF tahminlerine göre ülke ekonomisinin 2011 yılında % 1,5 oranında büyümesi öngörülmektedir.

İspanya

Avrupa Birliği'ne üye Akdeniz ülkelerinden İspanya'nın GSYH'si 2011 yılının 3. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,8 büyümüş bulunmaktadır.

Ülke genelinde perakende satışlar Eylül ayında bir önceki aya göre % 1,7 azalırken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 5,8 azalmış bulunmaktadır.

AB içinde en yüksek işsizlik oranına sahip olan ülkede 2010 yılı sonunda resmi rakamlara göre % 20,2 seviyesinde olan işsizlik oranı Eylül ayında % 22,6'ya yükselmiştir.

Ekonominin önemli göstergelerinden olan sanayi üretimi Eylül ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 1,8 azalırken, bir önceki aya göre ise % 1,3 düşüş göstermiştir.

Hollanda

Avrupa Birliği'nin diğer ekonomilerinden Hollanda'nın GSYH'si 2011 yılının 3. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,1 büyümüş bulunmaktadır.

Ülke genelinde perakende satışlar 2011 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre % 0,7 düşerken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 2,7 azalmıştır.

Ekonominin önemli göstergelerinden olan sanayi üretimi Eylül ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,6 artarken, bir önceki aya göre ise % 1,2 azalmış bulunmaktadır.

AB'nin en düşük işsizlik oranına sahip iki ülkesinden biri olan Hollanda'da işsizlik oranı Eylül ayında % 4,5 olarak gerçekleşmiştir.

Irak

Ortadoğu pazarının önemli ülkelerinden Irak ekonomisinin 2010 yılında % 0,8 büyüdüğü kaydedilirken, IMF, Irak ekonomisinin 2011 yılında artan petrol fiyatları ve petrol ihracatıyla birlikte çok daha iyi bir performans göstererek % 9,6 büyüyeceğini öngörmektedir. IMF'nin 2012 yılı için öngördüğü büyüme oranı ise % 12,6'dır. Ülkenin en büyük gelir kalemi olan petrol ihracatının 2011 yılının ilk döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 30'un üzerinde bir oranda arttığı belirtilmektedir.

Özellikle ayakkabı, halı ve konfeksiyon sektörlerimiz için gittikçe büyüyen pazar haline gelen Irak'ın önemi, ihracat sektörlerimiz açısından giderek daha da artmaktadır. Halen, bir çok Türk hazır giyim firması başta Erbil ve Kuzey Irak olmak üzere Irak genelinde mağazalar açmış bulunmaktadır.

Öte yandan, yabancı petrol şirketlerinin Irak'ta petrol üretmeye başlamasıyla birlikte petrol ihracatının artması, buna paralel ülkenin mali durumunun düzelmesi ve büyümenin artarak devam etmesi beklenmektedir.

Kazakistan

Deri ve deri ürünleri başta olmak üzere bir çok sektör açısından potansiyel vaadeden pazarlar arasında yer alan Kazakistan ekonomisi büyük oranda petrol ve doğalgaz ihracatına bağımlı olup, ekonomideki performansı petrol fiyatlarına paralel gelişmektedir.

Öte yandan, Kazakistan ekonomisinin 2011 yılının ilk yarısında % 7,1 büyüdüğü açıklanırken, sanayi üretiminin ise % 5,8 arttığı belirtilmektedir.

Güncel verilere göre ise, Kazak ekonomisi 2011 yılı Ocak-Eylül döneminde ise % 7 büyümüş bulunmaktadır. Ülkede enflasyon oranı ise 2010 yılında % 7,8 olarak açıklanmıştır.

IMF, Kazakistan ekonomisinin 2011 yılında artan petrol fiyatlarına paralel olarak % 6,5 oranında büyüyeceğini tahmin ederken, Dünya Bankası ülke ekonomisinin 2011 yılında % 7 büyüyeceğini öngörmektedir.

Suudi Arabistan

Dünyanın başlıca petrol ihracatçılarından Suudi Arabistan'da, ülkenin GSYH'si yaklaşık 600 milyar dolar olarak hesaplanırken, satın alma paritesine göre kişi başına gelir 24 bin dolar seviyesinde bulunmaktadır. Ülke ekonomisi 2010 yılında % 3,7 büyümüş bulunmaktadır.

Bütçe gelirlerinin % 45'ini, GSYH'nin de % 55'ini, toplam ihracatın ise % 90'ını petrol gelirlerinin oluşturduğu ülkede, son dönemde petrol fiyatlarındaki toparlanma ile birlikte ekonomide olumlu gelişmeler beklenmektedir.

IMF tarafından yapılan projeksiyonlar doğrultusunda Suudi Arabistan'ın 2011 yılında % 6,5 büyümesi öngörülürken, 2012 yılında ise % 3,6 büyüme beklenmektedir.

İran

Başta ABD olmak üzere Batılı ülkelerin siyasi ve ekonomik yaptırımlar uyguladığı İran, sözkonusu yaptırımlardan ticari ve ekonomik anlamda olumsuz yönde etkilenirken, Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu'nun (UAEK) İran'ın nükleer silah kapasitesiyle ilgili son raporundan sonra önce ABD, İngiltere ve Kanada daha sonra da Avrupa Birliği, Tahran'a enerji ve finans sektörlerinde yeni yaptırımlarda bulunacaklarını açıkladı.

ABD, Kanada ve İngiltere İran bankalarıyla tüm ilişkileri tamamen kesme kararı alırken, AB mevcut uygulamalara ek yeni yaptırımlara gideceğini açıklamış bulunmaktadır.

TÜRKİYE DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

	2010 KASIM 1000 \$	2011 KASIM 1000 \$	DEĞİŞİM %	2010 OCAK - KASIM 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2011 OCAK - KASIM 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1 RUSYA FEDERASYONU	21.864	24.288	11,1	292.940	25,6	281.013	21,3	-4,1
2 İTALYA	8.473	9.049	8,8	91.239	8,0	128.721	9,8	41,1
3 ALMANYA	10.062	9.079	-9,8	94.536	8,3	117.029	8,9	23,8
4 FRANSA	6.067	5.506	-9,2	70.525	6,2	82.322	6,3	16,7
5 İNGİLTERE	5.414	5.144	-5,0	42.494	3,7	60.416	4,6	42,2
6 İRAK	4.738	3.631	-23,4	42.965	3,8	57.805	4,4	34,5
7 UKRAYNA	4.585	3.836	-16,3	34.127	3,0	42.392	3,2	24,2
8 HONG KONG	2.536	3.006	18,5	26.075	2,3	42.027	3,2	61,2
9 ÇİN HALK CUMHURİYETİ	2.415	2.982	23,5	21.132	1,8	40.564	3,1	92,0
10 KAZAKİSTAN	9.883	1.780	-81,6	51.883	4,5	36.596	2,8	-29,5
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	75.837	68.302	-9,9	767.916	67,2	888.884	67,5	15,8
11 SUUDİ ARABİSTAN	1.334	1.868	40,0	25.009	2,2	28.759	2,2	15,0
12 İSPANYA	2.943	1.103	-62,5	30.526	2,7	28.642	2,2	-6,2
13 ABD	2.010	3.549	76,6	18.705	1,6	23.477	1,8	25,5
14 HOLLANDA	865	1.228	42,0	21.213	1,9	21.217	1,6	0,0
15 BULGARİSTAN	1.935	1.798	-7,1	16.358	1,4	18.317	1,4	12,0
16 ROMANYA	1.076	925	-14,0	18.095	1,6	15.919	1,2	-12,0
17 AVUSTURYA	419	1.036	147,4	8.033	0,7	14.740	1,1	83,5
18 BELÇİKA	781	676	-13,4	9.787	0,9	14.691	1,1	50,1
19 DANİMARKA	1.426	913	-36,0	12.578	1,1	14.317	1,1	13,8
20 YUNANİSTAN	724	937	29,5	11.564	1,0	11.433	0,9	-1,1
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	89.350	82.335	-7,9	939.785	82,3	1.080.396	82,1	15,0
21 İSVİÇRE	768	1.133	47,6	9.702	0,8	10.792	0,8	11,2
22 MİSİR	1.869	399	-78,7	9.403	0,8	9.153	0,7	-2,7
23 AZERBAJCAN	154	317	106,3	5.628	0,5	8.812	0,7	56,6
24 İSRAİL	523	478	-8,6	7.822	0,7	8.802	0,7	10,0
25 GÜNEY KORE	444	445	0,3	5.038	0,4	8.547	0,6	69,6
26 BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	1.215	783	-35,6	7.659	0,7	8.194	0,6	7,0
27 KKTC	698	598	-14,3	7.493	0,7	7.946	0,6	6,0
28 KIRGIZİSTAN	123	536	334,0	3.757	0,3	7.809	0,6	107,8
29 GÜRCİSTAN	726	1.520	109,5	5.249	0,5	7.802	0,6	48,6
30 TÜRKMENİSTAN	584	574	-1,6	6.041	0,5	7.177	0,5	18,8
31 JAPONYA	316	627	98,3	4.484	0,4	6.982	0,5	55,7
32 POLONYA	390	366	-6,2	6.131	0,5	6.685	0,5	9,0
33 BEYAZ RUSYA	1.624	210	-87,1	9.549	0,8	6.180	0,5	-35,3
34 TUNUS	308	350	13,7	3.555	0,3	5.136	0,4	44,4
35 İSVEÇ	203	601	196,3	1.702	0,1	5.049	0,4	196,7
36 ARNAVUTLUK	392	533	36,0	3.919	0,3	4.959	0,4	26,5
37 ESTONYA	111	184	65,2	1.830	0,2	4.834	0,4	164,1
38 SİRBİSTAN	391	290	-25,9	3.262	0,3	4.709	0,4	44,3
39 TATARİSTAN	174	383	120,2	6.414	0,6	4.591	0,3	-28,4
40 MACARİSTAN	245	370	50,9	8.340	0,7	3.791	0,3	-54,5
41 LİTVANYA	781	335	-57,1	3.390	0,3	3.789	0,3	11,8
42 MAKEDONYA	263	167	-36,3	3.825	0,3	3.726	0,3	-2,6
43 KOSOVA	347	257	-25,9	5.990	0,5	3.715	0,3	-38,0
44 ÖZBEKİSTAN	156	388	149,6	1.704	0,1	3.661	0,3	114,8
45 CEZAYİR	172	271	58,1	1.867	0,2	3.660	0,3	96,1
46 UMMAN	116	628	439,6	5.551	0,5	3.630	0,3	-34,6
47 İRAN	343	629	83,2	2.345	0,2	3.390	0,3	44,5
48 BOSNA-HERSEK	311	285	-8,6	3.429	0,3	3.329	0,3	-2,9
49 KANADA	303	252	-16,7	2.705	0,2	3.301	0,3	22,0
50 FİNLANDİYA	153	233	51,7	2.740	0,2	3.255	0,2	18,8
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI	103.553	96.477	-6,8	1.090.310	95,4	1.253.602	95,2	15,0
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	5.785	4.805	-16,9	52.021	4,6	63.100	4,8	21,3
AB (27) TOPLAMI	42.504	39.937	-6,0	459.618	40,2	564.487	42,9	22,8
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	109.338	101.282	-7,4	1.142.331	100,0	1.316.702	100,0	15,3